

21. EVROPSKA KONFERENCA O PISMENOSTI

Od 3. do 7. avgusta je v Kopenhagenu potekala 21. Evropska konferenca o pismenosti. Organiziralo jo je Dansko nacionalno združenje učiteljev branja/bralnih mentorjev (Landsforeningen af Læsepædagoger) skupaj z Zvezo evropskih bralnih društev FELA (Federation of European Literacy Associations). Nosila je naslov *Iz preteklosti se učimo za prihodnost: pismenost za vse* (Learning from the Past for the Future: Literacy for All).

Na konferenci je bilo več kot 500 udeležencev z vsega sveta: največ iz evropskih držav, prišli pa so tudi gostje iz Avstralije, Ugande, Južne Koreje ... Iz Slovenije nas je bilo okrog 10. Več kot polovica udeležencev (torej več kot 250) je sodelovala na konferenci aktivno: z referatom, delavnico ali s plakatom.

Vse oblike prispevkov so bile razdeljene v šest sklopov (opredeljene glede na 11. točko *Deklaracije o pravicah evropskih državljanov do pismenosti*: http://www.eli-net.eu/fileadmin/ELINET/Redaktion/user_upload/Decl_lit_rights_flyer_SL1.pdf): zgodnje ukrepanje, kvalitetno poučevanje, digitalne kompetence, spodbudno okolje, učenci s posebnimi potrebami in vseživljenjsko razvijanje bralnih spretnosti.

Na konferenci s(m)o slišali tudi tri prispevke slovenskih udeleženk, in sicer dr. Veronike Rot Gabrovec, ki se je ukvarjala s priredbami in skrajšavami literarnih klasikov, Sabine Burkeljca in Drage Jeretina Anžin, ki sta predstavili projekt OŠ Rodica *Branje ne pozna meja*, ter Petre Potočnik, ki sem govorila o razvoju slovenske nacionalne mreže za pismenost in bralno kulturo, kot jo razvijamo skozi Nacionalni mesec skupnega branja in komunikacijsko akcijo Beremo skupaj. Predstavila sem potek lanske akcije, pa tudi že zasnovo akcije v letu 2019. Slušatelj je posebej navdušila vizualna podoba akcije pa tudi odzivnost podpornikov in izvajalcev. Vse tri predstavitve so bile dobro obiskane in spremljane z veliko zanimanja. Pogovori o obravnavanih temah so se odvijali še po predstavitvah.

Vsak dan je bilo na programu tudi eno daljše plenarno predavanje priznanega domačega ali tujega govorca. Na konferenci so nastopili:

- prof. Carsten Elbro z Univerze v Københavnu, ki je razmišljal o digitalni komunikaciji, spremenjenem položaju branja in pisanja v današnjem času, novih načinih poučevanja mladih generacij ter novih pristopih motiviranja za branje.
- prof. Byeong-Young Cho z Univerze v Pittsburgu se je osredotočil na razvijanje bralnih spretnosti pri specifični disciplini (zgodovini) s pomočjo besedil iz različnih virov. Orisal je nekatere teoretična ozadja projekta in primere medresorskih nalog, ki vključujejo besedila in kritično branje v internetnem okolju z uporabo digitalnega opismenjevanja.

- prof. Kate Nation z Univerze v Oxfordu je orisala otrokov bralni razvoj s psihološkega vidika. V svojih raziskavah se namreč ukvarja z razumevanjem besedila ter odnosi med govornim in zapisanim jezikom. Osredotoča se na mehanizme učenja jezika, skuša pa odgovoriti tudi na vprašanja, zakaj se učenje in razumevanje jezika nekaterim otrokom zdi tako naporno.

Skozi izsledke raziskav z različnih koncev sveta, velikega števila predstavljenih primerov dobrih praks, predstavitve različnih pogledov na branje, bralno kulturo in bralno pismenost, razmišljanja o položaju branja in pismenosti ter iskanje novih načinov za poučevanje in promoviranje branja se je pokazalo, da je pismenost bistveni pogoj za vse vrste učenja. V družbi, v kateri se nenehno širi nova tehnologija in spreminja delovno okolje, se kaže, da pismenost ni več omejena le na otroštvo in mladostniška leta, ampak jo je potrebno prepoznati kot vseživljenjsko potrebo.

Dan pred uradnim začetkom konference je potekal tudi občni zbor Zveze evropskih bralnih društev FELA, kjer so predstavniki Irskega bralnega društva že napovedali 22. Evropsko konferenco o pismenosti, ki se bo odvijala julija 2021 v Dublinu.

***Petra Potočnik**, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS
nacionalna koordinatorica za Nacionalni mesec skupnega branja*